

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: R. J., narozena dne X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 2. 2023, č. j. X-44091-HS,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 13. 2. 2023, č. j. X-44091-HS se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 80,- Kč, a to do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2022, č. j. R-13.10.2022 - 4210/X správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), neboť podle lékařského posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary ze

dne 11. 10. 2022 žalobkyně není invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 25 %.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 13. 2. 2023, č. j. X-44091-HS, kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobkyně není dle nového posudku o invaliditě vypracovaného lékařem ČSSZ dne 1. 2. 2023 dle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. invalidní. Šlo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje duševní, tělesné ani smyslové schopnosti v takovém rozsahu, aby měl podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII (Postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), odd. A (Postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), položce 5a (oboustranná těžká nedoslýchavost, při používání sluchadel s dobrými komunikačními schopnostmi) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25 %. Lékař ČSSZ zvolil tuto položku na základě doložených lékařských zpráv a charakteru zdravotního postižení. Na rozdíl od lékaře OSSZ lékař ČSSZ vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil podle ustanovení § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 5 %. Celkově tak pokles pracovní schopnosti činil 30 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, byla stanovena těžká oboustranná nedoslýchavost s dobrými komunikačními schopnostmi při používání sluchadla. Ostatní onemocnění a zdravotní postižení byla menší klinické i posudkové závažnosti, samostatně posudkově nevýznamná, byla však zhodnocena při celkovém posouzení zdravotního stavu.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 13. 4. 2023 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalobkyně předně uvedla, že její zdravotní stav koreluje se zjištěným zdravotním postižením uvedeným v napadeném rozhodnutí: oboustranná těžká nedoslýchavost (ztráta sluchu v rozsahu 56-69 dB, ztráta slyšení 65-84 %) při používání sluchadel s omezenými komunikačními schopnostmi; bez odezírání rozumí pouze běžným frázím a frekventovaným slovním spojením, schopnost identifikovat obecné zvuky. Doloženo odborným lékařským nálezem MUDr. M. V. i MUDr. M. A.. Dále žalobkyně rozporovala tvrzení posudkového lékaře v námitkovém řízení, kde uvedl, že nejsou dokladované nové posudkově významné skutečnosti, údaj o nutnosti odezírání určil jako účelový a na základě pravděpodobně svého subjektivního pocitu určil, že se jedná pouze o těžkou oboustrannou nedoslýchavost s dobrými komunikačními schopnostmi při používání sluchadla. Dále nezdůvodnil, proč navýšil vzhledem k dalším postižením žalobkyně, která mají přímou souvislost s příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a jeho vlivem na pokles pracovní schopnosti a které přímo ovlivňují pracovní možnosti a výkonnost žalobkyně na základě § 3 odst. 1 výše citované vyhlášky, procentní ohodnocení pouze o 5 %, ačkoli mohl až o 10 %, které by znamenalo přiznání invalidity. Pouze konstatoval, že se jedná o přidružená onemocnění lehkého charakteru, což je v rozporu se skutkovým stavem i doloženou zdravotnickou dokumentací. V návaznosti na výše uvedené dále konstatoval, že je žalobkyně schopna pracovního zařazení s vyloučením těžké fyzické práce, práce v nepříznivých klimatických podmínkách, s vysokými nároky na sluch, v riziku hluku. Žalobkyně byla toho názoru, že ze strany žalované došlo k vadě řízení, a to nedostatečným

posudkovým zhodnocením jejího zdravotního stavu. Z výše uvedených důvodů žalobkyně soudu navrhla, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 21. 4. 2023 ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení. Současně žalovaná setrvala na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí. Žalovaná soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítla.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná.
9. K námitce žalobkyně, že její zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a její pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
12. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí

ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 23. 10. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru otorinolaryngologie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 13. 2. 2023 byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahovala však více než 49 %, (lhůta KLP) 10/2024, vznik ke dni 27. 10. 2022 – ORL vyšetřením. Komise shodně s OSSZ a lékařem ČSSZ určila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti těžkou sluchovou poruchu, levostranně na úrovni praktické hluchoty, pravostranně těžké nedoslýchavosti s pouze částečnou kompenzací naslouchadlem, mající etiologický podklad v oboustranné tympanoskleróze, zatím neindikované k operat. řešení cestou tympanoplastiky. Na podkladě uvedených skutečností hodnotí PK MPSV ztrátu pracovní schopnosti shodně s OSSZ i ČSSZ v kapitole VIII, odd. A, pol. 5 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., nikoliv však dle písmene a), ale dle písmene b) uvedené položky, pro kterou je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 35 % (oboustranná těžká nedoslýchavost s omezenými komunikačními schopnostmi na vrub používaného naslouchadla). Další zdravotní postižení obsažená v diagnostickém spektru dle komise významněji neovlivňují stanovenou hodnotu míry poklesu pracovní schopnosti a neodůvodňují využití § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII pol. 5b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění.

13. Výsledné procentuální ohodnocení míry poklesu pracovní schopnosti dle komise odpovídá invaliditě prvního stupně s datem vzniku 27. 10. 2022 (ORL vyšetřením). Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna výkonu práce v nadměrně hlukném prostředí, u strojů, ve výškách, v riziku úrazu, s dopravní signalizací. Schopna odpovídajícího pracovního zařazení respektujícího uvedená omezení. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odstavec 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odstavec 2, písmeno a) zákona č. 155/1995 Sb., nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odstavec 2, písmeno b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb.
14. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

15. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.
16. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
17. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 13. 10. 2022, č. j. R-13.10.2022 - 4210/X a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., zamítnuta, neboť poklesla její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 25 %. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 23. 10. 2023 má soud za prokázané, že žalobkyně byla invalidní pro invaliditu prvního stupně ORL vyšetřením ze dne 27. 10. 2022, tedy ke dni, jenž předcházel vydání napadeného rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně odpovídal prvnímu stupni invalidity již ke dni 27. 10. 2022, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila nejméně 35 %, nedosahovala však více než 49 %, avšak lékařem OSSZ a ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ve výši 25 %.
18. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu prvního stupně, a to od 27. 10. 2022, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
19. Žaloba v této věci byla doručena zdejšímu soudu dne 17. 4. 2023 a byla dle rozvrhu práce přidělena samosoudkyni Mgr. Janě Komínkové, která je ale v současné době v dočasné pracovní neschopnosti. Dle platného rozvrhu práce jmenovanou samosoudkyni zastupuje v době její nepřítomnosti Mgr. Jaroslava Křivánková.

VI.

Náklady řízení

20. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem,

kteřé důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšné žalobkyni vzniklo právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 80 Kč, které vynaložila na doručení žaloby prostřednictvím držitele poštovní licence – České pošty. Ke splnění povinnosti uhradit náhradu nákladů řízení byla žalované stanovena lhůta 1 měsíc od právní moci tohoto rozhodnutí (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 28. listopadu 2023

Mgr. Jana Komínková
samosoudkyně

v z. Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně